

DECIZIE

din 2022

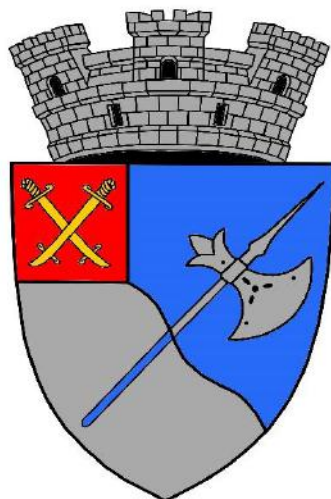
nr. _____

Cu privire la aprobarea “Programului de Revitalizare Urbană al or. Otaci pentru anii 2023-2025”

În conformitate cu prevederile art.14 alin.(2), lit.p din Legea RM nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, Legea RM nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, Hotărîrea Guvernului RM nr.967 din 09.08.2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, documentul Liniile directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, avînd în vedere oportunitatea atragerii investițiilor prin participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte, Consiliul orășenesc Otaci

DECIDE :

1. Se aprobă ”Programul de revitalizare urbană al orașului Otaci pentru perioada 2023-2025” (conform anexei).
2. Se împuternicește primarul or. Otaci dl Zavroțchii Dmitrii:
 - 2.1. să prevadă anual, la elaborarea bugetului orășenesc, mijloace financiare necesare pentru implementarea Programului de Revitalizare al orașului Otaci;
 - 2.2. să actualizeze anual, la necesitate, Programul de revitalizare urbană al orașului Otaci.
3. Se pune în sarcina persoanei responsabile de revitalizare urbană în or. Otaci prezentarea anuală către Consiliul Orășenesc a rapoartelor de progres cu privire la rezultatele obținute în cadrul implementării Programului de Revitalizare Urbană.
4. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina primarului orașului Otaci d-lui Zavroțchii Dmitrii.

PROGRAM DE REVITALIZARE URBANĂ AL ORAȘULUI OTACI

2023-2025

Acest document a fost elaborat în cadrul proiectului „Dezvoltare urbană sustenabilă în Regiunea de Dezvoltare Nord” implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord din sursele Fondului de granturi regionale pentru dezvoltare urbană. Fondul de granturi regionale pentru dezvoltare urbană este un instrument al Solidarity Fund PL în Moldova, finanțat de Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polonia în cadrul programului polonez de cooperare pentru dezvoltare – Polish aid și este implementat în parteneriat cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova.

MINISTERUL INFRASTRUCTURII
ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Agenția de
Dezvoltare Regională
Nord

Solidarity Fund PL
in Moldova

Polish aid

Primăria orașului Otaci

Date de contact:

Persoana responsabilă de revitalizare urbană

Alexandr Nadolinii

Telefon: + 373 68406310

Email: primotaci@mail.ru

Programul de revitalizare urbană a orașului Otaci 2023-2025 a fost elaborat în baza principiilor de participare, transparență și parteneriat. Programul a fost aprobat la ședința **Consiliului Orașenesc**

CUPRINS

I. Introducere	5
1.1. Orașul Otaci – prezentare generală	5
1.2. Conceptul de revitalizare urbană	6
1.3. Legăturile Programului de Revitalizare Urbană cu documentele strategice naționale, regionale și locale	7
II. Analiza orașului – determinarea zonelor degradate și a zonei de revitalizare	8
2.1. Delimitarea zonelor orașului	8
2.2. Descrierea metodologiei de studiu	9
2.3. Analiza diferențelor între părțile orașului	10
2.3.1. Sfera socială	10
2.3.2. Sfera economică	11
2.3.3. Sfera de mediu	12
2.3.4. Sfera spațial-funcțională	13
2.3.5. Sfera tehnică	15
2.4. Identificarea zonei degradate	17
2.5. Determinarea zonei de revitalizare	18
III. Analiza aprofundată a zonei de revitalizare	19
3.1 Sfera socială	19
3.2 Sfera economică	21
3.3 Sfera de mediu	22
3.4 Sfera spațial-funcțională	23
3.5 Sfera tehnică	25
IV. Viziunea și obiectivele de dezvoltare a zonei de revitalizare	26
V. Proiectele de revitalizare urbană	27
5.1 Proiecte de bază	27
5.2 Proiecte complementare	30
VI. Cadrul financiar	32
VII. Implementarea și managementul programului de revitalizare	33
VIII. Monitorizarea și evaluarea implementării programului de revitalizare	33
Anexa 1	35

ACRONIME

ADR	– Agenția de Dezvoltare Regională
APL	– Administrația Publică Locală
CC	– Comisia Consultativă
FNDR	– Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
MIDR	- Ministerul Infrastrurii și Dezvoltării Regionale
ONG	– Organizații non-guvernamentale
PRU	– Program de Revitalizare Urbană
PUG	– Plan Urbanistic General
RU	- Revitalizare Urbană
ZAL	- Zona Antreprenoriatului Liber
ZR	– Zona de Revitalizare

I. INTRODUCERE

1.1. Orașul Otaci - prezentare generală

Otaci este o veche localitate moldovenească, Stânca Vămii, din anul 1419 aici își desfășoară activitatea o vamă. Denumirea orașului vine de la cuvântul “odaie”, care are semnificația de colibă unde se adăposteau păstorii.

Orașul este amplasat în nord-estul republicii, pe malul drept al râului Nistru, la hotar cu Ucraina. Suprafața totală a orașului este de 6.530 km², iar suprafața construită a orașului constituie aproximativ 3.60 kilometri pătrați, cu un perimetru de 9.49 km.

Orașul Otaci este traversat de drumurile republicane R11 și R8, care conectează orașul cu centrele raionale Ocnița, Edineț, Briceni și cu satele vecine. Distanța directă până la centrul raional Ocnița este de 30 km, iar până la or. Chișinău - de 230 km. Otaciul se învecinează (într-o rază de până la 8 km) cu satele: Calarașeuca, Vălcineț, Berezovca, Codreni, Unguri, Sauca, Mereșeuca din raionul Ocnița, satul Arionești din Raionul Dondușeni.

Așezarea geografică în apropiere de centru raional și punctul vamal deschide premise pentru dezvoltarea economică a orașului, îndeosebi pentru dezvoltarea activităților industriale și comerciale.

Activitatea de bază a locuitorilor este comerțul, urmată de industrie. Întreprinderile din oraș produc mărfuri de larg consum, mijloace de protecție a plantelor, vopsele etc. Pe teritoriul orașului funcționează 45 de magazine particulare, 5 cafenele, filiale a 2 bănci comerciale. În orașul Otaci își desfășoară activitatea una din cele 6 Zone Economice Libere, și anume ZAL PP ”Otaci-Business”, unde sunt înregistrați 17 agenți economici.

Localitatea dispune de o piața comercială, 5 Farmacii, 4 frizerii, o cizmărie, un birou de reparații a tehnicii de uz casnic. Populația beneficiază de serviciile oficiului poștal, Centrului de sănătate Otaci, punctului veterinar, bibliotecii. În oraș sunt amplasate o biserică, Liceul Teoretic M.Eminescu, două grădinițe de copii, monumente, un stadion.

Orașenii sunt vorbitori de limba rusă, ucraineană, română și țigănească, majoritatea fiind ortodocși.

Otaciul este localitatea cu cel mai mare număr de romi din Republica Moldova. Astfel, aici locuiesc 3.622 de romi, depășind numărul romilor din Sorooca (1.525 romi). Ca pondere, în Otaci romii constituie 40%.

Compoziția etnică a populației orașului este predominantă de ucraineni – circa 45% și romi – circa 40% din populație, urmați de moldoveni/ români – 8,66%, ruși – 6,15% și reprezentanți ai altor naționalități.

1.2. Conceptul de Revitalizare Urbană

Conceptul de Revitalizare Urbană a fost introdus în Republica Moldova în cadrul proiectului „*Support Guvernului Republicii Moldova în implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională pentru anii 2016-2020 prin dezvoltarea urbană integrată și sustenabilă*”, implementat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova în colaborare cu Ministerul Investițiilor și Dezvoltării din Polonia, care este și principalul finanțator. Proiectul a fost implementat în 15 localități urbane din Republica Moldova și a avut drept scop elaborarea Programelor de Revitalizare Urbană (PRU) pentru orașele participante prin care autoritățile locale își definesc un program de acțiuni asupra unei zone ale orașului aflată în situație de criză.

În or. Otaci procesul de revitalizare urbană a demarat în anul 2022 în cadrul proiectului „*Dezvoltare urbană sustenabilă în Regiunea de Dezvoltare Nord*” realizat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord în comun cu Solidarity Fund PL în Moldova. În cadrul acestui proiect or. Otaci a beneficiat de suport tehnic și metodologic din partea ADR Nord și Solidarity Fund PL în Moldova în elaborarea Programului de Revitalizare Urbană.

Elaborarea Programului de Revitalizare Urbană a orașului Otaci s-a realizat în conformitate cu Liniile Directoare privind Revitalizarea Urbană în Republica Moldova și Ghidul privind revitalizarea urbană pentru orașele din republica Moldova.

Prin urmare, documentul de față - Programul de Revitalizare Urbană (PRU) pentru or. Otaci reprezintă un document operațional pentru perioada 2023-2025 în domeniul revitalizării și definește obiectivele, direcțiile, activitățile și proiectele de revitalizare, precum și principiile mecanismelor de coordonare și management, monitorizare și evaluare ale programului.

Scopul PRU al or. Otaci este să identifice cele mai acute probleme din oraș, de ordin social, în primul rând, și totodată să propună pași concreți pentru dezvoltarea echilibrată a localității, începând cu soluționarea problemelor în cea mai subdezvoltată zonă a orașului.

În acest context, localitatea a fost supusă unei diagnoze complexe, per zone urbane, privind situația socială, economică, de mediu tehnică, și infrastructura tehnico-edilitară. În urma analizei a fost identificată zona cea mai degradată a orașului (cu concentrarea celor mai multe fenomene negative) - partea orașului pentru care se elaborează, în final, Programul de Revitalizare Urbană.

Întregul proces de elaborare a PRU Otaci a presupus următoarele etape:

1. Delimitarea orașului pe zone.
2. Analiza zonelor în baza indicatorilor sociali, economici, de mediu, spațial-funcționali și tehnici, cu efectuarea ulterioară a diagnozei pentru identificarea zonei degradate.
3. Analiza Aprofundată a Zonei Degradate: vizite de observare și corelare a diagnozei pe indicatori a orașului cu situația în teren, de identificare a resurselor / potențialului, problemelor neevidențiate de indicatori, precum și de identificare a liderilor locali.

4. Crearea Comisiei Consultative: constituită din reprezentanți ai instituțiilor publice, activiști civici, lideri locali, agenți economici, toți din zona de revitalizare.

5. Generarea ideilor de proiect, menite să soluționeze problemele identificate în zona de revitalizare, cu membrii comisiei consultative, precum și cu comitetul de coordonare din cadrul Administrației Publice Locale.

6. Consultarea și aprobarea Programului de Revitalizare Urbană la ședința Consiliului orașenesc Otaci.

Pentru elaborarea acestui document este responsabil Nadolnîi Alexandr, specialist în construcții și amenajarea teritoriului și grupul de lucru din cadrul Primăriei Otaci. Datele și informațiile din acest document au fost colectate din diferite surse, urmând principiile de transparență și participare civică (vizite în teren, comisii consultative locale) (vedeți anexele prezentului document).

1.3. Legăturile Programului de Revitalizare Urbană cu documentele strategice

PRU Otaci a fost elaborat având în vedere conexiunea atât cu documentele de nivel local, cât și cu documentele de politici de nivel național și regional.

Strategia de Dezvoltare socio-economică a localității pe perioada 2021-2025 – principalul document de planificare strategică elaborat la nivel de oraș. Compatibilitatea PRU Otaci cu scopurile de bază ale Strategiei de Dezvoltare socio-economice se face pe mai multe dimensiuni: socială (dezvoltarea infrastructurii de utilități publice), de infrastructură (dezvoltarea căilor de acces spre obiectele de menire socială) și cultural-sportivă (îmbunătățirea infrastructurii sportive a orașului Edineț).

Liniile Directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova cuprind abordarea complexă și inovatoare a problemelor având ca bază elementele generale și etapele de realizare a unui PRU care se axează pe trei dimensiuni importante: Dimensiunea economică a revitalizării, Dimensiunea fizică a revitalizării, Dimensiunea socială a revitalizării.

Strategia Națională de Dezvoltare Regională 2022-2028 principalul document sectorial de planificare a politicii de dezvoltare regională elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR), aprobată prin HG nr.40 din 26.01.2022. Una din prioritățile strategice ale SNDR ține de consolidarea rolului și funcțiilor orașelor în calitate de motoare de creștere a competitivității regiunilor.

Programul Operațional Regional Nord 2022-2024 - principalul document de programare strategică elaborate la nivel regional și aprobat prin decizia Consiliului pentru Dezvoltare Regională Nord nr.3 din 28 februarie 2022. Programul stabilește prioritățile de dezvoltare a Regiunii de Dezvoltare Nord, inclusiv și pe dimensiunea revitalizării orașelor mici și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice.

Orașul Otaci nu dispune de Plan Urbanistic General (PUG) și nici nu are elaborat Regulamentul Local de Urbanism. Respectiv PRU Otaci vine drept prim pas și document de bază pentru PUG-ul viitor. Se cere ca PUG-ul viitor să țină cont de prevederile stabilite în acest document strategic și viziune locală.

II. ANALIZA ORAȘULUI OTACI – DETERMINAREA ZONELOR DEGRADATE ȘI A ZONEI DE REVITALIZARE

În continuare va fi prezentată analiza orașului Otaci, accentul fiind pus pe problemele, necesitățile, dar și potențialul orașului. Analiza are ca scop identificarea zonei orașului aflată în stare de criză, potrivit recomandărilor Liniilor Directoare privind Revitalizarea Urbană în Republica Moldova.

2.1. Delimitarea zonelor orașului Otaci

Criteriile de bază conform cărora or. Otaci a fost împărțit în cinci zone urbane, corespund cu delimitările pe regiuni de lucru ale asistenților sociali din oraș. Numărul locuitorilor din fiecare zonă și suprafața ocupată este prezentată în tabelul nr.1.

Tabelul 1. Numărul populației și suprafața orașului pe zone urbane

Denumirea zonei	Numărul populației potrivit datelor statistice	%	Suprafața (km ²)	%
1. Domiki	1086	15,0	0,498	14,3
2. Vârița	454	6,3	0,463	13,2
3. MEZ	1179	16,3	0,945	27,0
4. Centru	2211	30,5	0,46	13,2
5. Dealul Otaciului	2312	31,9	1,128	32,3
Total	7242,00	100	3,49	100

Analiza pe zone a orașului a fost făcută pentru a identifica zona de criză - zona degradată a orașului unde se concentrează cele mai multe fenomene negative de ordin social, economic, mediu, spațial-funcțional și tehnic.

În continuare se prezintă o descriere succintă a fiecărei zone urbane a orașului.

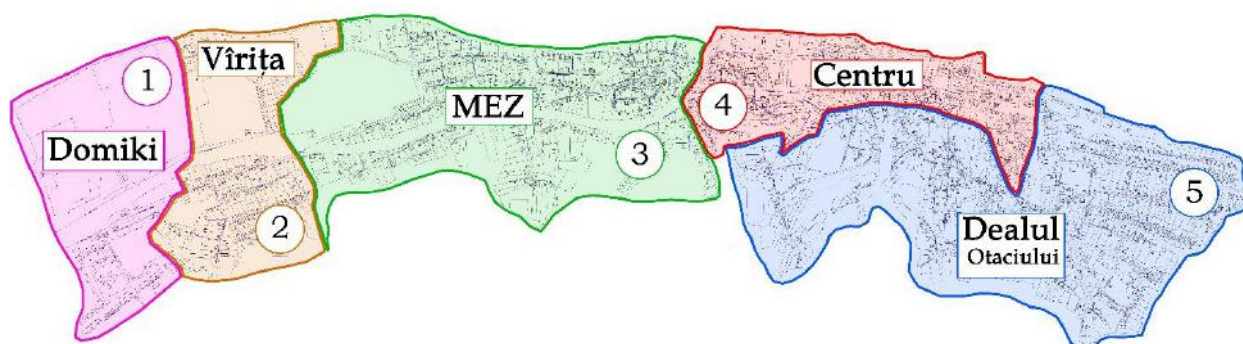

Fig. 1. Delimitarea pe zone a or. Otaci

1. Zona 1 "Domiki", situată la periferia localității, intens dezvoltată în perioada de industrializare a orașului, unde s-au construit masiv blocuri de locuit pentru muncitori.

Zona este relativ dezvoltată din punct de vedere al infrastructurii necesare unui spațiu urban.

2. Zona 2 "Vârșita". Zona este situată în nord-vestul orașului, fondul locativ este format în totalitate din case de locuit la sol.
3. Zona 3 "MEZ". O zonă slab dezvoltată din punct de vedere al infrastructurii, cu multe case părăsite. Fondul locativ îl reprezintă casele amplasate la sol. Infrastructura drumurilor este slab dezvoltată, majoritatea drumurilor fiind acoperite cu prundiș.
4. Zona 4 "Centru" dispune de o infrastructură dezvoltată cu drumuri asfaltate și căi pietonale pentru accesul ușor al tuturor categoriilor de persoane. În această zonă activează majoritatea agenților economici și a instituțiilor publice.
5. Zona 5 "Dealul Otaciului", alăturat satului Calarașeuca, o zonă slab dezvoltată, unde lipsesc spațiile de recreere și agrement pentru locuitorii zonei. Transportul public în zonă circulă neregulat doar în prima jumătate a zilei.

2.2. Descrierea metodologiei de studiu

Identificarea zonelor degradate a fost realizată în baza a 5 categorii de indicatori, inclusiv: sociali, economici, de mediu, spațial-funcționali și indicatori tehnici. Pentru colectarea acestor indicatori s-a colaborat cu diverse instituții publice, printre care: Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei, Inspectoratul General de Poliție, Primăria orașului Otaci, Centrul de Sănătate. Astfel, în cadrul programului, au fost analizați 11 indicatori din domeniile nominalizate, în baza cărora a fost stabilită zona degradată a orașului. Lista indicatorilor utilizați în analiză este prezentată în tabelul 2.

Tabelul 2. Valoarea indicatorilor la nivelul or. Otaci pe domenii

Domeniu	Indicatori	Valoarea la nivel de oraș	Raportat la 100 locuitori	Tip de indicator¹
Social	Numărul de familii social-vulnerabile	15	0,2	Regresiv
	Numărul persoanelor ce beneficiază de asistență socială	381	5,3	Regresiv
	Numărul nou-născuților	48	0,7	Progresiv
	Numărul decesurilor	86	1,2	Regresiv
Economic	Numărul de agenți economici care activează în oraș	143	2,0	Progresiv
Mediu	Puncte de colectare a deșeurilor	38	0,5	Progresiv
	Gunoști neautorizate	10	1,0	Regresiv
Spațial Funcțional	Numărul zonelor verzi	14	0,2	Progresiv
	Numărul terenurilor de joacă /sportive	3	0,0	Progresiv

¹ Indicator progresiv - indicator a cărui valoare ridicată exprimă starea bună a zonei

Indicator regresiv - indicator a cărui valoare ridicată exprimă starea degradată a zonei

Tehnic	Lungimea drumurilor cu îmbrăcăminte rigidă asfaltat	61%		Progresiv
	Lungimea străzilor cu iluminat stradal	86%		Progresiv

Pentru compararea zonelor urbane au fost utilizate mărimile relative ale indicatorilor (raportați la 100 locuitori). Indicatorii relativi obținuți la nivelul fiecărei zone urbane au fost comparați cu valoarea medie pe oraș. În cazul în care, indicatorul per zonă denotă o situație negativă în raport cu media pe oraș, atunci zona respectivă a fost marcată cu culoarea oranj. Respectiv, zona care a acumulat cele mai multe fenomene negative (preponderent de ordin social) a fost identificată ca zonă degradată a orașului.

Un rol important în identificarea zonelor degradate au avut vizitele în teren. Pentru compararea datelor colectate cu situația din teren a fost creată o echipă de lucru care a efectuat vizite de cercetare în zonele degradate, în perioada august - septembrie 2022. Echipa a fost constituită din specialiști din primărie, reprezentanți ai poliției și direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei.

De asemenea, la identificarea zonei degradate a fost luat în considerare și potențialul de dezvoltare al acesteia, amplasarea strategică, implicarea și activismul civic al locuitorilor zonei, dar și de existența inițiativelor civice deja în derulare în zonă.

2.3. Analiza zonelor delimitate

2.3.1. Sfera socială

Domeniul social este sfera cea mai importantă pentru a înțelege cum trăiesc oamenii din oraș. Astfel, au fost utilizați 4 indicatori de ordin social, oferiți de instituțiile abilitate pentru a face o analiză a situației sociale din oraș.

După cum este indicat în Tabelul 2 au fost analizate datele cu privire la *numărul de familii social-vulnerabile, numărul persoanelor ce beneficiază de asistență socială, numărul nou-născuților și numărul persoanelor decedate*. Zonele care indică prezența unor procese negative în raport cu media pe oraș (în ce zone trăiesc cele mai multe familii social-vulnerabile, au fost înregistrate mai multe decesuri, etc) au fost evidențiate cu culoarea oranj.

Tabelul 3. Ratele indicatorilor sociali pe total oraș și pe zone

Sector	Numărul de familii social vulnerabile (la 100 loc.)	Numărul persoanelor care beneficiază de asistență socială (la 100 loc.)	Numărul nou-născuților (la 100 loc.)	Numărul decesurilor (la 100 loc.)
Progresiv/Regresiv	R	R	P	R
Media pe oraș (VM)	0,2	5,3	0,7	1,2
Zona 1 - Domiki	0,0	3,8	0,5	0,9
Zona 2 – Vârșta	1,1	3,3	0,4	2,0

Zona 3 – MEZ	0,3	6,2	0,7	1,3
Zona 4 – Centru	0,0	6,1	0,8	1,4
Zona 5 – Dealul Otaciului	0,2	5,1	0,6	1,0

Din tabel rezultă, că pe domeniul social, Zona 2 Vârița și Zona 3 MEZ sunt zone cele mai degradate cu cea mai mare acumulare de fenomene negative. Totodată, este de menționat, că Zona 3 MEZ este unica zonă în care ratele la toți indicatorii sociali regresivi sunt peste rata medie per oraș, ceea ce scoate în evidență nivelul înalt al fenomenelor negative din zona respectivă.

Mai jos sunt prezentate imagini unde sunt reflectați indicatorii sociali pe zone.

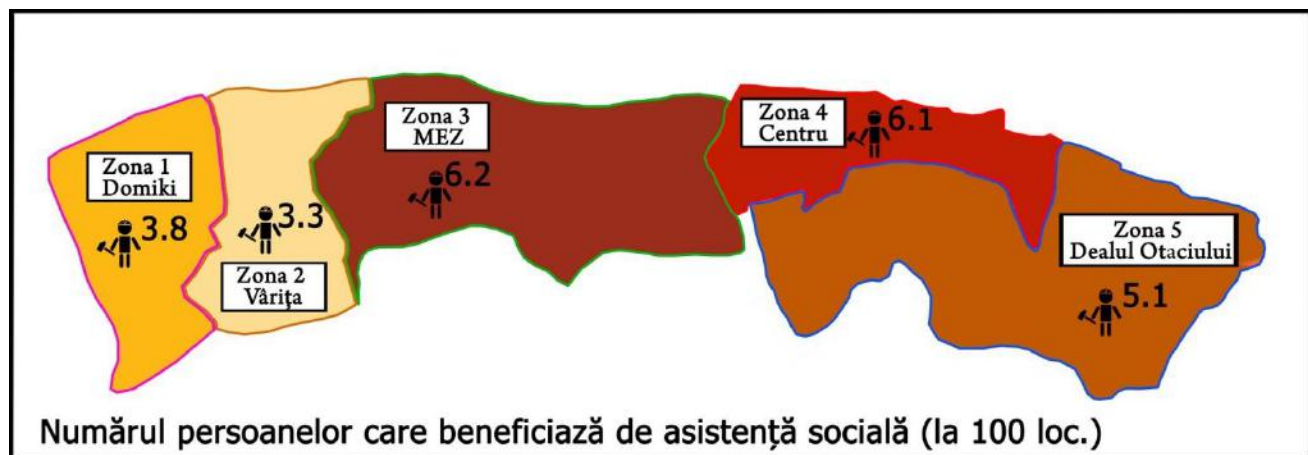

Fig 2. Distribuția persoanelor care beneficiază de asistență socială per zone urbane

2.3.2. Sfera economică

Situația economică a or. Otaci conform indicatorilor economici analizați, arată o tendință de creștere a unităților comerciale în zonele cu acces public ridicat așa cum este Zona Centru.

În anul 2022 în or. Otaci au fost înregistrați 143 de agenți economici. Potrivit Registrului de evidență a agenților economici, se observă că zonele Dealul Otaciului, MEZ și Vârița indică număr foarte mic al agenților economici, față de zona Centru.

Tabelul 4. Ratele indicatorilor economici pe total oraș și pe zone

Sector	Numărul agenților economici, care activează în zonă (la 100 loc.)
Progresiv/Regresiv	P
Media pe oraș(VM)	2,0
Zona 1 - Domiki	1,4
Zona 2 – Vârița	1,1
Zona 3 – MEZ	0,3
Zona 4 – Centru	5,2
Zona 5 – Dealul Otaciului	0,2

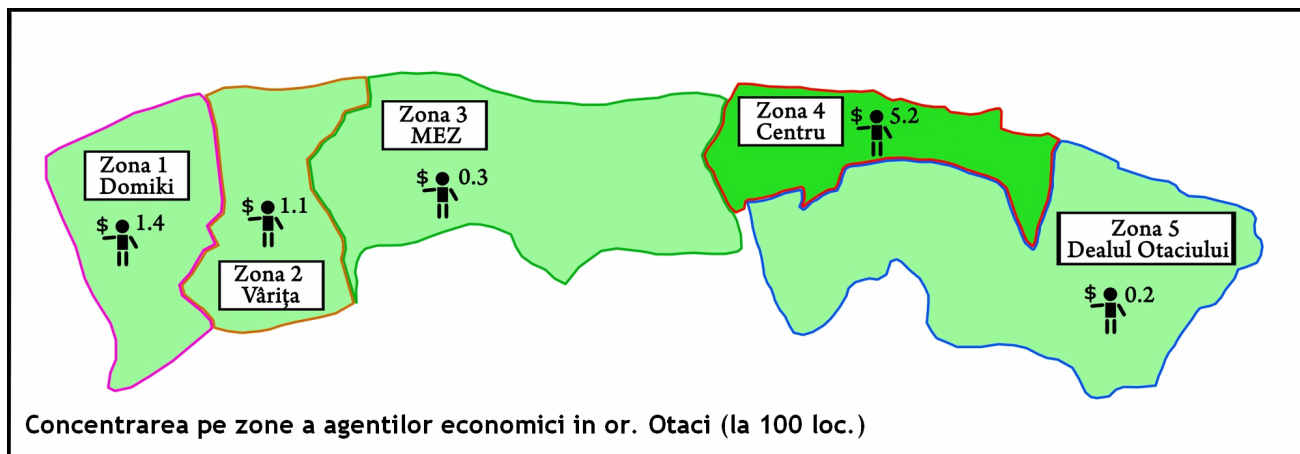

Fig. 3. Concentrarea pe zone a agenților economici în or. Otaci

Potrivit hărții, în Otaci se atestă o diferență foarte mare în ceea ce privește distribuția agenților economici. Practic cea mai mare parte a agenților economici se concentrează în zona Centru – numărul agenților economici fiind de 115 față de zona Dealul Otaciului – 5 agenți economici și MEZ – 3 agenți economici. Acest fenomen s-ar explica prin neatractivitatea zonelor pentru investitori din cauza numărului mare al oamenilor care trăiesc la limita sărăciei și beneficiază, în mare parte, de asistență socială. Din acest punct de vedere, aceste zone pot fi numite zone de criză / degradate față de celelalte zone (zona Centru, de exemplu). Pentru susținerea și atragerea a noi agenți economici, în zonele periferice ale orașului, a fost stabilit un coeficient mai mic de taxare în comparație cu zona Centru, astfel taxa se micșorează sau se majorează în dependență de zona unde se amplasează unitățile comerciale.

2.3.3. Sfera de mediu

Pentru a avea o imagine clară a stării mediului la nivel de sectoare ale orașului au fost analizați atât indicatori cantitativi cât și calitativi.

Tabelul 5. Numărul punctelor de colectare a deșeurilor și a gunoiștilor neautorizate

Sector	Numărul punctelor de colectare a deșeurilor autorizate (la 100 loc.)	Numărul gunoiștilor neautorizate (la 100 loc.)
Progresiv/Regresiv	P	R
Media pe oraș (VM)	0,5	0,1
Zona 1 - Domiki	0,4	0,1
Zona 2 – Vârîța	1,3	0,0
Zona 3 – MEZ	0,7	0,2
Zona 4 – Centru	0,5	0,1
Zona 5 – Dealul Otaciului	0,4	0,2

Evacuarea deșeurilor

Actualmente în oraș ÎM “GLC Otaci” efectuează evacuarea deșeurilor, acumulate de la sectorul locativ, obiectivele sociale și agenții economici. În anul 2021 volumul deșeurilor acumulate a constituit 4850 m³. Deșeurile sunt evacuate pe poligonul existent amplasat în partea de sud a orașului. Suprafața gunoiștii constituie 1,8 ha. Teritoriul gunoiștii nu este îngrădit, lipsește sistemul de drenare.

Punctele autorizate de colectare a deșeurilor sunt distribuite neuniform. În sectorul Centru sunt cele mai multe puncte autorizate - 11 din totalul de 38.

O problemă a orașului care trebuie soluționată, ține de existența gunoiștelor neautorizate. Conform tabelului 5 cele mai multe deșeuri neautorizate se formează pe străzile din zona MEZ și Dealul Otaciului. Indiferența multor localnici face ca aceste gunoiști să aibă un impact negativ asupra peisajului naturii dar și al mediului înconjurător.

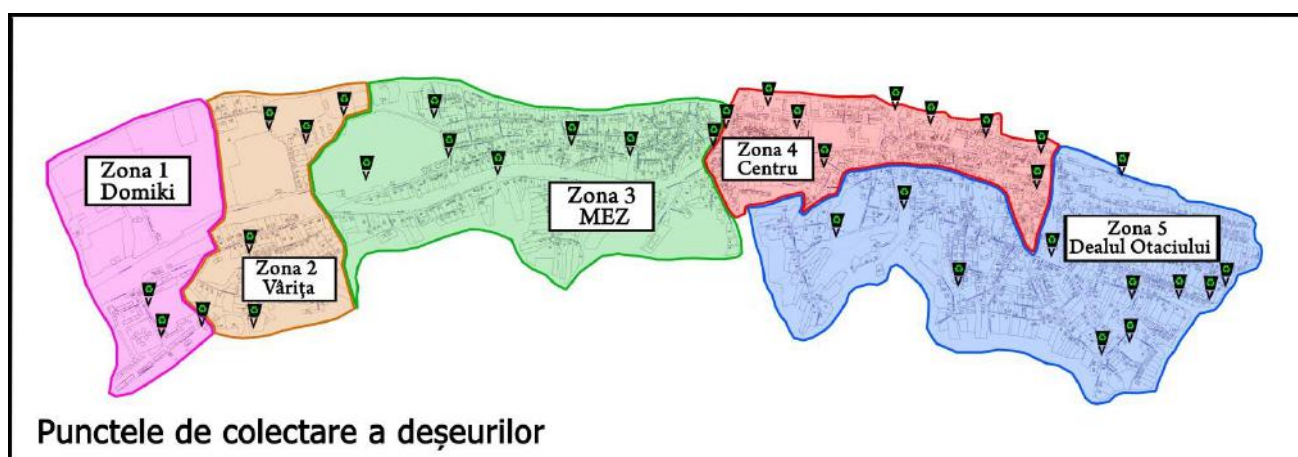

Fig. 4. Punctele de colectare a deșeurilor autorizate

Canalizare și stația de epurare

Aprovizionarea cu apă potabilă este asigurată practic în toate sectoarele, însă este problematică situația cu sistemul de canalizare. În zonele cu o concentrare a populației (Centru, Domiki) există sistem centralizat de canalizare (sunt conectate doar blocurile locative), însă în alte zone casele particulare au gropi de canalizare care sunt evacuate la solicitare (de obicei 1-2 ori pe lună) sau în unele cazuri sunt săpate în pământ, afectând solul și apele freactice.

2.3.4. Sfera spațial-funcțională

Tabelul 6. Ratele indicatorilor spațial-funcționali per 100 locuitori pentru fiecare zonă

Sector	Numărul zonelor verzi (la 100 loc.)	Numărul terenurilor sportive/de joacă (la 100 loc.)
Progresiv/Regresiv	P	P
Media pe oraș(VM)	0,2	0,1
Zona 1 - Domiki	0,4	0,3
Zona 2 – Vârîța	0,2	0,0
Zona 3 – MEZ	0,3	0,0
Zona 4 – Centru	0,2	0,0

Zone verzi (parcuri, scuaruri, gazoane)

Aproape toate sectoarele orașului dispun de zone verzi de dimensiuni variate (în curtea blocurilor, de-a lungul râului Nistru, scuaruri, parcuri, râulețe, păduri). Zonele verzi ale orașului sunt repartizate relativ uniform pe întreg teritoriu al orașului, însă în marea majoritate sunt neîngrijite (neamenajate) și din cauza reliefului deluros sunt inaccesibile pentru plimbări.

În toate sectoarele spațiile verzi sunt într-o stare degradată, necesită îmbunătățiri și dotări cu mobilier stradal și iluminat. Totuși, este de menționat, că aceste spații verzi dețin un mare potențial de valorificare.

Locuri și terenuri de joacă

Pe această dimensiune s-au analizat indicii ce caracterizează facilitățile sportive și locurile de joacă amenajate pentru copii, ceea ce este de o mare importanță pentru calitatea vieții locuitorilor din oraș. Practic toate facilitățile sportive și terenurile de joacă sunt concentrate în sectorul Domiki. Alte zone ale orașului sunt lipsite de astfel de spații publice de agrement, care să ofere siguranță și condiții optime de joacă pentru copii.

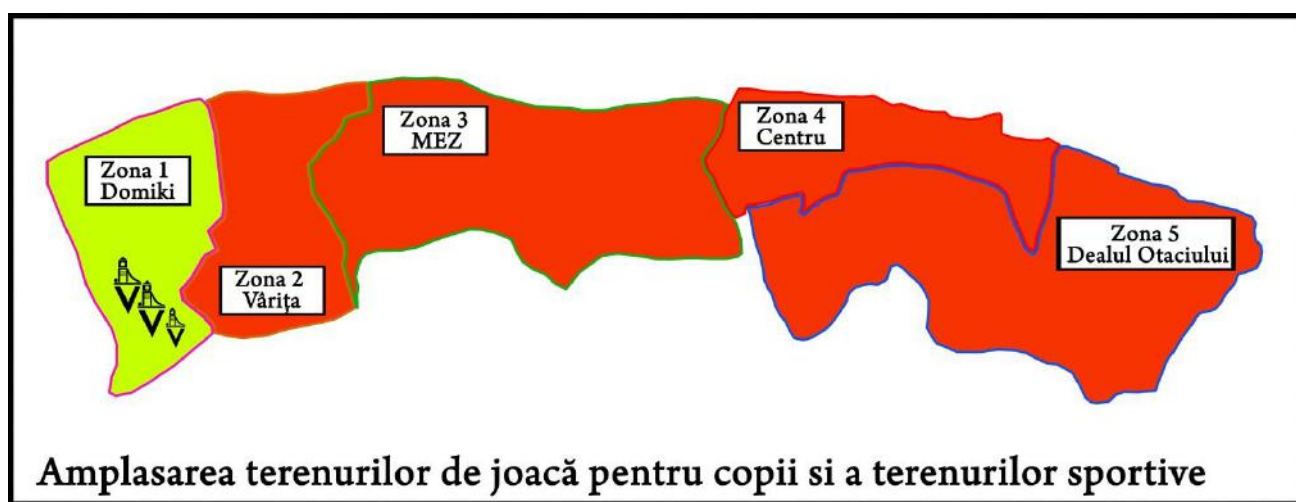

Fig. 5 Amplasarea terenurilor de joacă pentru copii și a terenurilor sportive

Instituții de învățământ și școlarizare

În or. Otaci există doar o instituție de învățământ general (L.T. Mihai Eminescu), care se află în zona Centru și este cu predare în limba rusă. Școala înregistrează mai puțini elevi decât capacitatea disponibilă din cauza migrației populației. Majoritatea copiilor romi sunt neșcolarizați din cauza că sunt plecați peste hotare, refuză să meargă la școală, frecventează sporadic, invocând lipsa materialelor școlare, îmbrăcăminte, etc.

Instituțiile preșcolare sunt în număr de 2, amplasate în zonele Dealul Otaciului și Domiki. Chiar dacă raza de acces la aceste instituții revine și peste alte sectoare, numărul de instituții educaționale nu corespunde cu numărul populației din zonele respective, elevii sunt nevoiți să parcurgă o distanță mare pentru a ajunge la școală sau grădiniță.

De asemenea, în oraș funcționează o școală de muzică pentru copii, amplasată în zona MEZ.

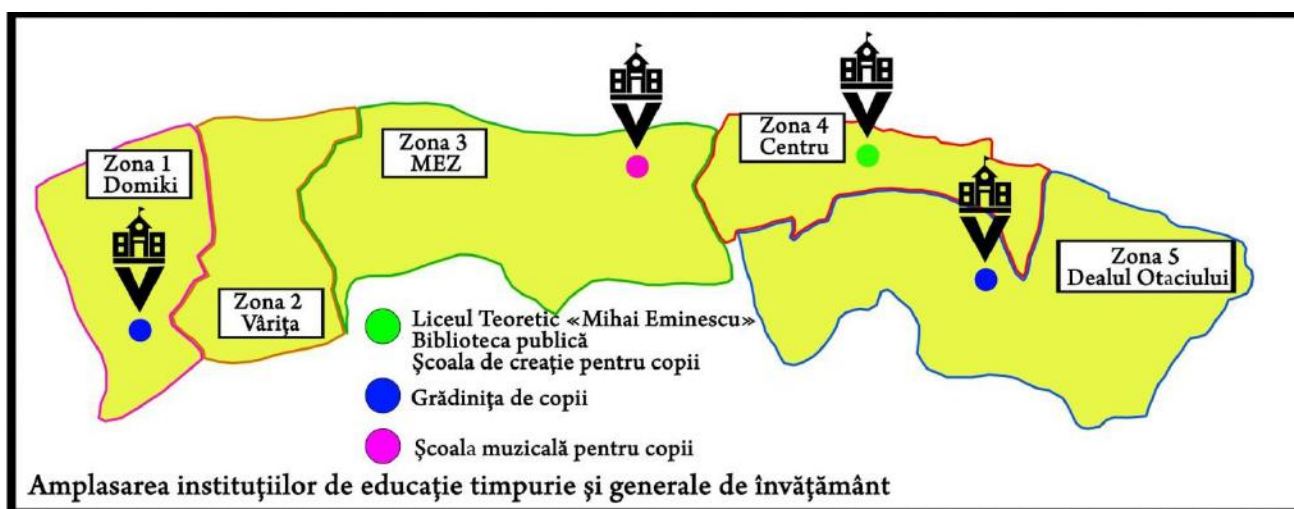

Fig. 6. Amplasarea instituțiilor de educație timpurie și generale de învățământ

Domeniul cultural

Orașul este asigurat cu câteva instituții culturale: o bibliotecă, o școală de muzică și o școală de creație pentru copii.

Orașul Otaci are instalate mai multe monumente de arhitectură, cum sunt: monumentul lui Vladimir Lenin, Petru Movilă, Podul Turcesc, Monumentul eroului necunoscut.

2.3.5. Sfera tehnică

Tabelul 7. Drumuri asfaltate și acoperirea cu iluminatul stradal în or. Otaci

Sector	Drumuri asfaltate (în % față de total pe zonă)	Acoperirea cu iluminat stradal (în % față de total pe zonă)
Progresiv/Regresiv	P	P
Media pe oraș (VM)	61	86
Zona 1 - Domiki	82	86
Zona 2 – Vârîța	61	86
Zona 3 – MEZ	27	82
Zona 4 – Centru	67	92
Zona 5 – Dealul Otaciului	61	85

Starea drumurilor

Infrastructura rutieră în orașul Otaci este destul de bine dezvoltată, însă necesită renovări capitale. Cca 60% din drumuri sunt acoperite cu asfalt, celelalte drumuri fiind cu pietriș. Trotuarele sunt într-o stare avansată de degradare și necesită renovări în tot orașul. Cea mai deplorabilă situație, în ceea ce privește starea drumurilor, este înregistrată în zona MEZ, unde doar 27% din total drumuri sunt asfaltate.

În prezent circa 86% din străzile orașului sunt asigurate cu iluminat stradal. La acest capitol situație cea mai nesatisfăcătoare se atestă în Zona MEZ, unde acoperirea cu iluminatul stradal înregistrează o valoare sunt media pe oraș (82%).

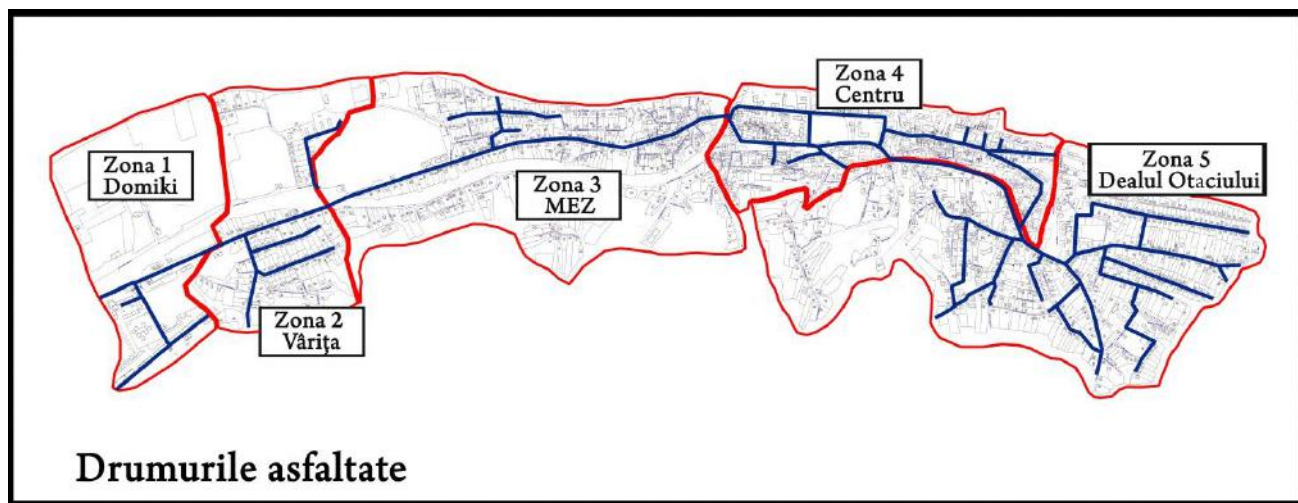

Fig. 7. Drumurile asfaltate

Transportul public

În ceea ce privește transportul public în Otaci circulă 2 rute, care deservesc atât orașul Otaci cât și satele vecine Călărășeuca, Vălcineț și Codreni. Transportul merge numai pe drumurile centrale, fapt ce creează incomodități pentru populația zonei Dealul Otaciului din cauza circulației instabile a transportului și distanțelor semnificative până la căile de circulație ale transportului.

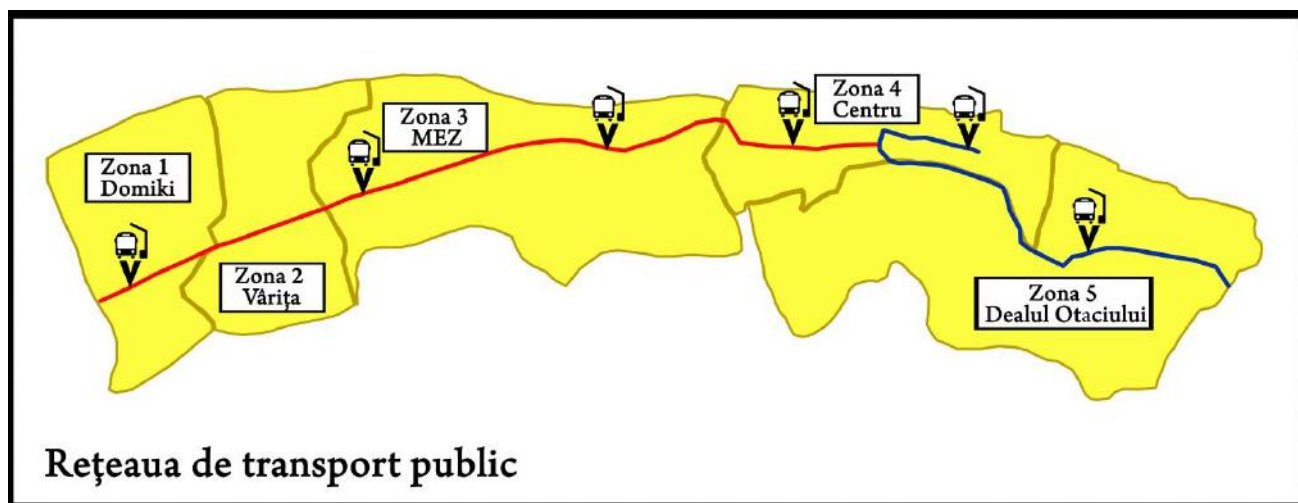

Fig. 8. Rețeaua de transport public

2.4. Identificarea zonei degradate

Analiza complexă a orașului, în baza indicatori stabiliți, identifică două zone degradate – Dealul Otaciului și MEZ. Totodată, este de menționat, că factorul decisiv în identificarea zonei cu cea mai mare concentrare a fenomenelor cu caracter negativ au fost vizitele în teren.

Pentru compararea datelor colectate cu situația din teren a fost creată o echipă de lucru care a efectuat vizite de cercetare în zonele sus menționate. Echipa a fost constituită din specialiști din primărie și reprezentanții direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei. Scopul acestor vizite, pe lângă misiunea de verificare a indicatorilor de facto, a fost identificarea potențialului uman și social al zonei.

Tabelul 8. Sumarul indicatorilor analizați pe zone ale orașului

<i>Indicatori</i>		<i>Zona 1 - Domiki</i>	<i>Zona 2 - Vârița</i>	<i>Zona 3 - MEZ</i>	<i>Zona 4 - Centru</i>	<i>Zona 5 - Dealul Otaciului</i>
Sociali	Numărul de familii social vulnerabile					
	Numărul persoanelor care beneficiază de asistență socială					
	Numărul nou-născuților					
	Numărul decesurilor					
Economici	Numărul agenților economici					
De mediu	Numărul punctelor de colectare a deșeurilor					
	Numărul gunoiștilor neautorizate					
Spațial-funcționali	Numărul zonelor verzi					
	Numărul terenurilor sportive/de joacă					
Tehnici	Drumuri asfaltate					
	Acoperirea cu iluminat stradal					
Total indicatori negativi		3	5	8	3	7

Astfel, în urma analizei realizate și a vizitelor în teren, drept zona degradată a fost stabilită zona 3 - MEZ.

În această zonă au fost confirmate cele mai multe fenomene negative conform analizei orașului pe indicatori de ordin social, economic, mediu, spațial-funcțional și tehnic.

2.5. Identificarea zonei de revitalizare

Conform Liniilor directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, zona de revitalizare este zona care cuprinde întregul teritoriu sau o parte din zona degradată, caracterizată printr-o concentrare specifică a fenomenelor negative, pentru care, datorită importanței semnificative pentru dezvoltarea locală, se intenționează implementarea revitalizării.

În urma analizei indicatorilor am stabilit, că o importanță deosebită o are categoria indicatorilor sociali, deoarece revitalizarea urbană are în centrul conceptului său oamenii și comunitățile locale. Criteriul de bază pentru determinarea zonei degradate îl reprezintă acumularea fenomenelor sociale negative, care adițional sunt însoțite de probleme economice, tehnice și spațial-funcționale.

Putem observa cel mai înalt punctaj al factorilor negativi în Zona 3 MEZ, ce denotă gradul înalt de degradare, față de celelalte zone ale orașului Otaci. În Zona 3 MEZ au fost identificate probleme sociale, cum ar fi: rata mare a migrației populației, sărăcia, șomajul înalt, care cauzează probleme economice – un număr redus de agenți economici și, respectiv, puține persoane antrenate în câmpul muncii. Problemele sociale și economice sunt însoțite și de probleme de ordin spațial-funcționale și tehnice, cum ar fi: lipsa unor spații publice amenajate în această zonă, drumuri în stare deplorabilă.

În scopul identificării celor mai acute probleme, a oportunităților și potențialului de dezvoltare al zonei, a fost creată Comisia Consultativă, formată din 10 membri, care a participat activ în procesul de planificare și stabilirea ideilor de proiect pentru zona de revitalizare. Comisia Consultativă va avea și rolul de monitorizare și supraveghere a realizării PRU.

Pe parcursul perioadei de elaborare a PRU au fost organizate 3 ședințe de lucru ale Comisiei Consultative în care s-a lucrat intens pentru identificarea problemelor care nu au fost evidențiate în timpul analizei indicatorilor, de asemenea s-a discutat pe larg și despre necesitățile și potențialul zonei.

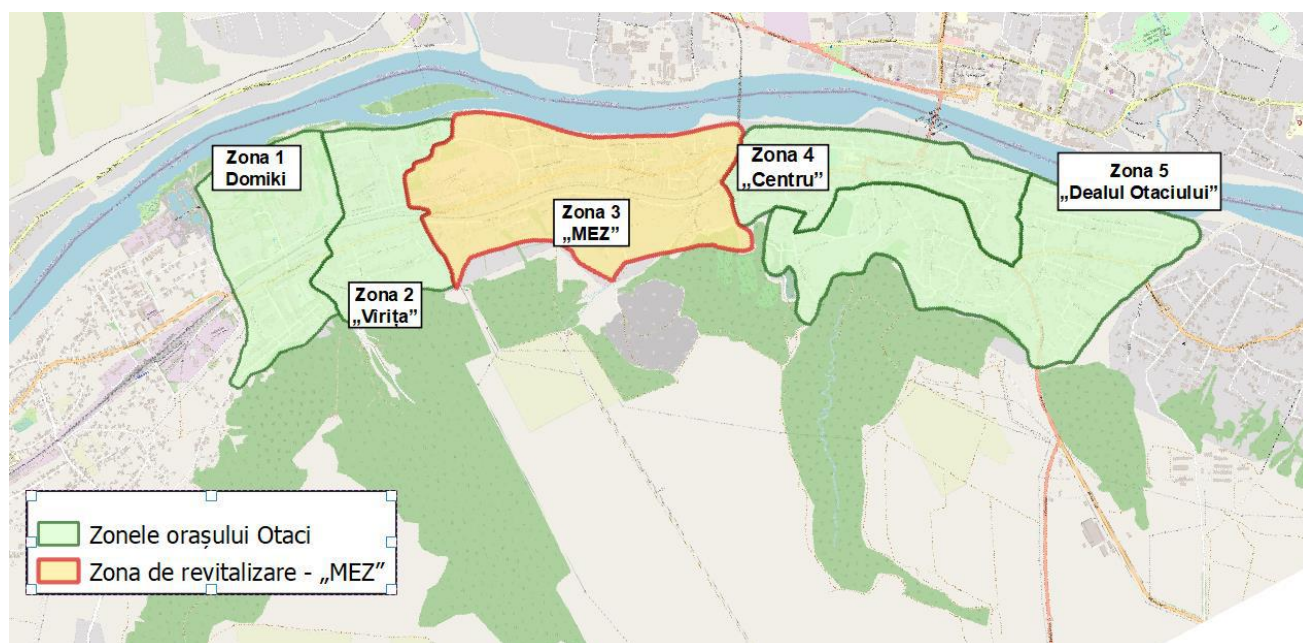

Fig. 9. Zona de revitalizare "MEZ"

III. ANALIZA APROFUNDATĂ A ZONEI DE REVITALIZARE

Scopul primordial al analizei aprofundate al zonei de revitalizare este aprofundarea cunoștințelor despre problemele cu care se confruntă zona și, respectiv, înțelegerea apariției lor.

În cadrul analizei au fost identificate necesitățile și potențialul de dezvoltare al zonei care poate fi valorificat pentru ameliorarea acestor probleme.

Factorul social este fenomenul principal al analizei aprofundate deoarece el servește drept premisă pentru evidențierea nevoilor locuitorilor din zonă și totodată contribuie la identificarea soluțiilor lucrative. Având în vedere acest principiu, analiza aprofundată s-a făcut din perspectiva abordării problemelor de ordin social, în primul rând.

3.1 Indicatori sociali

Din analiza complexă a zonei de revitalizare, respectiv din discuțiile directe cu cetățenii, în cadrul vizitelor în teren, s-a identificat că cel mai grav fenomen social negativ care apare în zonă este sărăcia. Caracteristic pentru zona dată este faptul, că aici este înregistrat cel mai mare număr de persoane care beneficiază de prestații sociale raportată la 100 de locuitori - 6,2. Problema sărăciei este strâns legată de alte probleme sociale, cum ar fi: rata scăzută de școlarizare a copiilor din familiile cu venituri mici, nivelul scăzut al pregătirii profesionale care duce la dificultăți de angajare în câmpul muncii, și respectiv rata mare a șomajului, sporul negativ și migrația masivă a populației, lipsa unor forme atractive de petrecere a timpului liber pentru copii.

În ceea ce privește componența etnică a populației din zona de revitalizare, observăm că din nr. total de locuitori în sectorul MEZ (1.179 loc.) - 611 (52%) sunt de etnie romă, fapt care a determinat specificul acestei zone. Familiile romilor de obicei sunt numeroase, iar mulți dintre ei sunt beneficiari de ajutor social.

În comunitatea romilor este foarte răspândită migrația, când populația tânără este plecată peste hotare, iar copiii rămân acasă cu bunicii, fapt ce conduce la aprofundarea fenomenelor sociale negative. Copiii care locuiesc în zonă au nevoie de acces la instituțiile educaționale, însă din cauza lipsei grădinițelor de copii în apropierea zonei de revitalizare, marea majoritate a copiilor romi nu le frecventează.

O casă abandonată din str. Ștefan cel Mare

De asemenea, zonei îi este caracteristic un număr mare de case abandonate.

Clădirea Sectorului de poliție din Zona de revitalizare

Necesități: O parte considerabilă a locuitorilor zonei sunt expuși riscului sărăciei și excluziunii sociale. Acest fapt este determinat de existența în zonă a unui număr mare de romi. În acest sens, este nevoie de susținut populația romă, inclusiv șomerii în dezvoltarea capacităților profesionale, pentru sporirea oportunităților de angajare în câmpul muncii. De asemenea de găsit soluții de atragere a investițiilor și dezvoltarea unui mediu de afaceri atractiv cu impact asupra creării locurilor de muncă, care ar asigura un venit stabil locuitorilor din zonă.

Potențial: Pot fi implementate proiecte care vizează instruirea șomerilor, inclusiv cu dezvoltarea abilităților cu lucrul la computer, în domeniul IT, prelucrarea lemnului și fierului uzat. Este necesar de dezvoltat centre extrașcolare pentru copii ce reprezintă o oportunitate de

a descoperi acele activități care nu sunt incluse în programele școlare. Pentru susținerea romilor poate fi creat un centru de cultură a romilor, care va avea scopul de a promova cultura acestora.

3.2 Sistemul economic

Cea mai importantă problemă de ordin economic ale zonei de revitalizare din orașul Otaci este activitatea economică redusă. Conform datelor prezentate din Registrul de evidență a agenților economici al Primăriei orașului Otaci, problema zonei MEZ este ne-atractivitatea investițională a zonei.

Un magazin mixt din str. Ștefan cel Mare

La moment aici activează doar 3 agenți economici, ceea ce ne arată un număr foarte mic comparativ cu numărul total la nivel de oraș - 145.

La moment există doar două magazine mici care comercializează produse alimentare de bază. În percepția socială, ele pot fi, de asemenea, tratate ca neattractive datorită prețurilor mai ridicate și unui asortiment scăzut de produse. Astfel, majoritatea locuitorilor din zonă sunt nevoiți să-și facă cumpărăturile la piața din centrul orașului. În zonă activează un punct de colectare a fierului uzat. Alte activități economice nu există.

Necesități: Se observă o necesitate de a avea în proximitatea locuințelor agenți economici care prestează servicii de vânzare cu amănuntul a produselor alimentare și de sănătate.

Potențial: Dezvoltarea activităților comunitare, incluziunea și coeziunea socială ar spori potențialul zonei prin atragerea investitorilor. De asemenea, un mare potențial îl dețin fostele întreprinderi care astăzi nu mai activează. Reabilitarea acestora poate atrage noi investiții care ar putea contribui la dezvoltarea zonei.

3.3 Indicatori de mediu

Prezența la marginea zonei a unui elevator pentru cereale, a carierei de nisip, precum și traversarea zonei de traseul republican, crează problema poluării fonice și al aerului, fapte confirmate și de localnici. Există, deci, necesitatea de calmare a traficului în zona respectivă, care ar avea ca efect emisii directe de la automobile de tonaj mare.

În zona de revitalizare nu există un sistem centralizat de canalizare, apele reziduale fiind colectate în haznale neimpermeabile, ce cauzează daune grave mediului înconjurător.

Punct de colectare a deșeurilor din str. Uzinelor

Totodată în zonă există probleme ce țin de prezența gunoiștilor autorizate și neautorizate, și anume: un număr insuficient al tomberoanelor de colectare a deșeurilor menajere dar și prezența gunoiștilor neautorizate mici în diverse locuri.

Necesități: Pentru asigurarea sănătății locuitorilor din zona de revitalizare este nevoie de asigurat curățenia străzilor, instalarea tomberoanelor, evacuarea regulată a gunoiului. Este nevoie de o monitorizare constantă a calității aerului prin diminuarea mașinilor de mare tonaj care traversează zona rezidențială și contribuie la expunerea umană la poluarea aerului și la zgomot. De asemenea, există nevoia organizării campaniilor de informare a populației în domeniul gestionării deșeurilor și îmbunătățirii mediului înconjurător.

Potențial: Soluționarea problemei deșeurilor în oraș poate fi făcută prin modernizarea platformelor de stocare a deșeurilor, organizarea evacuării regulate și eficiente a deșeurilor de către GLC Otaci. De asemenea este foarte importantă organizarea companiilor de conștientizare a copiilor și locuitorilor orașului în ceea ce privește importanța sortării deșeurilor și alte metode prin care poate fi micșorat volumul deșeurilor depozitate. Un impact major asupra mediului înconjurător o au spațiile publice verzi, care trebuie amenajate, reabilite, extinse.

Gunoişte neautorizată

3.4 Sistemul spațial-funcțional

Zonele verzi și zonele pentru recreere sunt de o importanță foarte mare pentru locuitorii orașului Otaci. Spațiile de agrement îndeplinesc multe nevoi ale comunității locale, îndeplinind funcții de mediu, și contribuind la îmbunătățirea calității aerului și apei.

Analiza indicatorilor spațial-funcționali din zona de revitalizare indică existența problemelor de ordin spațial. În primul rând se evidențiază lipsa totală a spațiilor publice, terenurilor de joacă pentru copii, terenurilor sportive, precum și a zonelor de agrement și interacțiune pentru toți.

Trecerea din str. Viilor înspre drumul central

Necesitatea de a îmbunătăți calitatea acestor spații este vitală pentru dezvoltarea comunitară armonioasă, care stă la baza unei societăți puternice și sănătoase.

Terenuri libere, care ar putea fi folosite pentru amenajarea spațiilor de agrement

Există potențial de valorificare a comunităților deja existente care ar avea grijă de aceste spații comune. Ulterior aceste comunități pot fi formalizate în asociații de locatari ale străzilor. La fel există potențial de organizare a diferitor concursuri cu privire la calitatea spațiilor comune reamenajate împreună cu comunitatea, astfel se vor populariza aceste spații de interacțiune.

Necesități: Este necesară amenajarea diferitor categorii de spații verzi din punct de vedere funcțional, ecologic și estetic. Este vorba despre înverzirea străzilor, asigurarea spațiilor cu mobilier urban, terenuri de joacă, reabilitarea accesului pietonal.

Potențial: În zona de revitalizare există spații pentru amenajarea locurilor de agrement, cum ar fi terenurile situate între calea ferată și strada Viilor, sau terenul liber de-a lungul străzii Uzinelor, care ocupă o parte din zona de revitalizare. Totodată, la periferie zona de revitalizare deține mai multe fâșii de zone verzi, care ar putea fi amenajate în folosul comunității.

3.5 Sistemul Tehnic

Zona de revitalizare este amplasată în partea centrală a orașului și este traversată de drumul republican R-11, care leagă orașul cu alte localități ale țării.

O problemă acută a zonei constă în faptul că nu dispune de infrastructură bine dezvoltată care ar asigura siguranța pietonilor și cicliștilor. Din cauza stării degradate a trotuarelor (ce impune oamenii să meargă pe carosabil), lipsei denivelărilor artificiale și a marcajului la trecerile pietonilor, în această zonă persistă riscul sporit al accidentelor cu implicarea pietonilor.

Starea trotuarelor din str. Ștefan cel Mare

Ce ține de calitatea drumurilor din zonă, doar traseul republican și o parte din drumurile adiacente sunt asfaltate, restul fiind din pietriș sau în ”variant alba”.

Din cauza lipsei canalizării pluviale, pe strada centrală a zonei Ștefan cel Mare apa nu are unde să se scurgă și bălțește pe marginea carosabilului.

Se observă deci, necesitatea majoră de a interveni pentru asigurarea securității pietonilor, mai ales de-a lungul traseului republican și în zonele de concentrare a oamenilor (sector de poliție, școala muzicală pentru copii, etc.). Este necesară reparația drumurilor adiacente, organizarea traficului și al parcărilor. Toate acestea vor contribui direct la îmbunătățirea calității vieții în zona de revitalizare, care astfel ar deveni una atractivă pentru locuit și petrecerea timpului.

Stația transportului public

În zona de revitalizare este extinsă rețeaua de aprovizionare cu apă potabilă, la care sunt conectate majoritatea gospodăriilor. Însă, din cauza degradării bazinului de acumulare a apei din str. Carierei, aprovizionarea consumatorilor cu apă are loc după grafic. În zona degradată nu există un sistem centralizat de canalizare. Rețeaua de gaze naturale este puțin dezvoltată în zonă, conectate fiind numai câteva străzi.

Locuitorii zonei au nevoie de asigurarea unui minim de trai decent și sigur prin alimentarea cu apă, canalizare, o sursă sigură de încălzire.

Necesități: Este necesară reabilitarea trotuarelor și a drumurilor adiacente, reabilitarea stațiilor de așteptare a transportului public, luând în considerare și necesitățile persoanelor dezavantajate. La fel este nevoie de reabilitat marcajele și indicatoarele rutiere, trecerile pietonale de iluminat suplimentar.

Potențial: Investițiile în infrastructura fizică vor contribui la sporirea gradului de siguranță și securitate a pietonilor, iar transportul public va facilita dezvoltarea economică și accesul la sistemul de servicii publice din oraș. Instituțiile de educație se pot implica în campaniile de informare a populației pe domeniul securitate.

IV. VIZIUNEA ȘI OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE A ZONEI DE REVITALIZARE

Prin urmare, ca rezultat a detalierei analizei situației existente a zonei de revitalizare, a fost stabilită viziunea de dezvoltare a acesteia, prin care or. Otaci își propune să devină un oraș mai atractiv, mai dinamic, asigurând o mai bună calitate a vieții.

Viziunea de dezvoltare a zonei de revitalizare

În urma implementării PRU în zona de revitalizare MEZ localnicii simt îmbunătățirea vieții în zona în care locuiesc. Comunitatea locală și oaspeții zonei își petrec timpul într-un zonă de recreere amenajată pentru toți locuitorii zonei. Copiii și tineretul folosesc terenuri de joacă, facilități sportive și de agrement calitative care le răspund tuturor necesităților. Drumurile și trotuarele din zona MEZ, străzile sunt sigure și accesibile pentru toți. Locuitorii asigură curățenia în zona de revitalizare, sunt activi și implicați în activități sociale.

Obiectivele de dezvoltare a zonei de revitalizare

Obiectivul general al PRU Otaci:

“Locuitorii zonei MEZ crează o comunitate incluzivă, puternică și sănătoasă fiind mândri de locul în care trăiesc.”

Obiectivele specifice ale PRU Otaci sunt:

OS 1 Crearea condițiilor pentru interacțiunea socială prin acțiuni comune a membrilor comunității locale

Obiectivul este axat pe crearea oportunităților pentru comunitate de a interacționa, indiferent de vârstă, sex, stare materială, apartenență etnică. Acesta va fi realizat prin practicarea de comun a sportului, grădinarit urban, participarea la evenimente culturale și sportive, amenajarea spațiilor verzi și de odihnă.

OS 2 Îmbunătățirea infrastructurii publice și a condițiilor de mediu

Obiectivul are ca scop asigurarea securității locuitorilor orașului și îmbunătățirea condițiilor de trai al acestora. Măsurile în acest sens vor urmări îmbunătățirea infrastructurii rutiere și pietonale, reabilitarea iluminatului public, amenajarea spațiilor verzi și unor platforme închise de colectare a deșeurilor

OS 3 Promovarea modului sănătos de viață prin crearea oportunităților de agrement

Obiectivul urmărește crearea spațiilor publice prietenoase și sigure, care vor servi dezvoltării și consolidării comunității locale. De asemenea este importantă crearea infrastructurii sportive și de recreere, care răspunde necesităților comunității locale.

V. PROIECTELE DE REVITALIZARE URBANĂ

5.1. Proiecte de bază:

Nr proiectului	1
Titlul proiectului	Amenajarea malului râului Nistru
Scop și obiective	OS1, OS3
Localizarea	Zona de revitalizare MEZ, malul râului Nistru str. Albișoara
Instituția responsabilă	Primăria or. Otaci
Grupurile țintă	Locuitorii or. Otaci
Descrierea proiectului	Acest proiect prevede amenajarea unui spațiu public de recreere și comunicare pe malul râului Nistru, care la moment lipsește. În urma realizării proiectului malul va fi curățat și amenajat, iar spațiul aferent va fi iluminat pe timp de noapte, locuri amenajate cu bănci pentru odihnă și petrecerea timpului liber, va fi amenajată o parcare pentru automobile și o micro-zonă de recreere de tip barbecue. Acest spațiu nou va suplini necesitățile localnicilor și va contribui la interacțiune diverse grupuri de utilizatori de vârste și etnii diferite.
Cost estimativ	3 000 000 lei
Sursa de finanțare	Primăria or. Otaci Surse externe
Rezultate estimate	Zona de agrement amenajată
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Spațiul public este revitalizat

Nr proiectului	2
Titlul proiectului	Siguranța pietonilor pe str. Ștefan cel Mare
Scop și obiective	OS2
Localizarea	Str. Ștefan cel Mare

Instituția responsabilă	Primăria or. Otaci
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare Locuitorii orașului
Descrierea proiectului	Scopul primordial al acestui proiect este sporirea gradului de siguranță a pietonilor care se deplasează de-a lungul str. Ștefan cel Mare. Proiectul presupune realizarea lucrărilor de modernizare, reparații și întreținere a acceselor pietonale pe strada Ștefan cel Mare. În acest sens, se vor realiza următoarele activități: - reabilitarea trotuarelor pe marginea străzii; - prelungirea sistemului public de iluminat stradal prin instalarea felinarelor suplimentare; - crearea a mai multor treceri pietonale de-a lungul traseului - crearea canalizării pluviale în unele zone ale drumului din strada Șt. cel Mare - modernizarea stației de transport public pe lângă Școala muzicală.
Cost estimativ	2 500 000 lei
Sursa de finanțare	Primăria or. Otaci Administrația de Stat a Drumurilor Surse externe
Rezultate estimate	Sporirea siguranței pietonilor din str. Ștefan cel Mare, modernizarea acceselor pietonale
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul persoanelor care folosesc accesele pietonale modernizate

Nr proiectului	3
Titlul proiectului	Crearea spațiului de agrement mixt: teren de fotbal, baschet și microzonă pentru copii și părinți în str. Uzinelor
Scop și obiective	OS1, OS3
Localizarea	Spațiul liber din str. Uzinelor
Instituția responsabilă	Primăria or. Otaci
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	Proiectul constă în amenajarea unui teren nefolosit din str. Uzinelor cu principalele funcții de recreere și promovarea modului sănătos de viață pentru toți locuitorii zonei. Activitățile proiectului constau în: 1) amenajarea terenului de minifotbal și baschet; 2) instalarea complexului sportiv ”workout”; 3) amenajarea locului de joacă pentru copii și a zonei de recreere pentru părinți; 5) instalarea băncilor și urnelor de gunoi; 6) instalarea sistemului de iluminat stradal.

Cost estimativ	2 000 000 lei
Sursa de finanțare	Primăria or. Otaci Surse externe
Rezultate estimate	Îmbunătățirea calității zonei de agrement pentru localnici
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Amenajarea terenului de minifotbal, instalarea complexului sportiv Workout și amenajarea terenului de joacă pentru copii Numărul de utilizatori al spațiului de agrement mixt

Nr proiectului	4
Titlul proiectului	Amenajarea unui teren de joacă pentru copii
Scop și obiective	OS3
Localizarea	Str. Viilor
Instituția responsabilă	Primăria or. Otaci
Grupurile țintă	Famiiliile cu copii până la 10 ani
Descrierea proiectului	Proiectul prevede crearea unui teren de joacă pentru copii și de odihnă pentru părinți, amenajarea spațiului adiacent, montarea băncilor și a mobilierului exterior, plantarea arbuștilor și florilor, instalarea iluminatului exterior. Proiectul va fi implementat în comun cu locuitorii zonei de revitalizare. Scopul principal al proiectului este sporirea atractivității zonei de revitalizare pentru familiile tinere.
Cost estimativ	500 000 lei
Sursa de finanțare	Bugetul local Surse externe
Rezultate estimate	Sporirea atractivității ZR pentru familiile tinere; implicarea localnicilor în soluționarea problemelor zonei.
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul utilizatorilor terenului Numărul voluntarilor

5.2. Proiecte complementare

Nr proiectului	1
Titlul proiectului	Aleea pietonală pe str. Albișoara
Scop și obiective	OS1
Localizarea	Str. Albișoara, malul Nistrului
Instituția responsabilă	Primăria or. Otaci
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	Proiectul prevede amenajarea unei alei pietonale pe malul râului Nistru. Proiectul se va referi la curățarea și reabilitarea spațiului, ținând seama de funcția de recreere și de petrecere a timpului liber. Spațiul va fi dotat cu mobilier de parc, bănci pentru odihnă, iluminat exterior.

Cost estimativ	1 000 000 lei
Sursa de finanțare	Buget local Surse externe
Rezultate estimate	Un spațiu de recreere amenajat
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Spațiul public este revitalizat

Nr proiectului	2
Titlul proiectului	Reabilitarea podului pentru pietoni peste râulețul lângă podul feroviar
Scop și obiective	OS2
Localizarea	Str. Ștefan cel Mare, podul feroviar
Instituția responsabilă	Primăria or. Otaci
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	Proiectul prevede reconstrucția podului pentru pietoni peste râulețul care traversează traseul republican R11. Scopul proiectului este sporirea securității pietonilor care circulă de-a lungul str. Ștefan cel Mare și în prezent sunt nevoiți să traverseze râulețul pe partea carosabilă a drului.
Cost estimativ	100 000 lei
Sursa de finanțare	Buget local
Rezultate estimate	Sporirea siguranței pietonilor din str. Ștefan cel Mare
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul persoanelor care folosesc podul pentru pietoni

Nr proiectului	3
Titlul proiectului	Extinderea iluminatului stradal din zona de revitalizare
Scop și obiective	OS2
Localizarea	Unele porțiuni ale str. Ștefan cel Mare, Uzinelor, Albișoara, unde lipsește sistemul de iluminat stradal
Instituția responsabilă	Primăria or. Otaci
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	Proiectul prevede reabilitarea și extinderea sistemului de iluminat stradal în ZR, acolo unde el lipsește, cu scopul sporirii siguranței pietonale pe timp de noapte
Cost estimativ	150 000 lei
Sursa de finanțare	Buget local
Rezultate estimate	Iluminat stradal reabilitat
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul persoanelor care folosesc spațiile publice iluminate

Nr proiectului	4
Titlul proiectului	Plantarea arborilor în zona de revitalizare
Scop și obiective	OS1
Localizarea	Terenul liber între calea ferată și str. Viilor
Instituția responsabilă	Primăria or. Otaci ÎM "Amenajare și Salubritate Otaci"
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	Proiectul prevede plantarea arborilor și arbuștilor pe terenul liber de-a lungul străzii Viilor și căii ferate, cu scopul îmbunătățirii situației ecologice a zonei, calității aerului, diminuării zgomotului și crearea unui aspect peisagistic frumos în zona de revitalizare. În viitor pe terenul acesta va fi amenajat un spațiu de agrement pentru localnici.
Cost estimativ	20 000 lei
Sursa de finanțare	Bugetul local
Rezultate estimate	Crearea plantației de arbori multianuale; implicarea locuitorilor zonei în rezolvarea problemelor de mediu; îmbunătățirea situației ecologice din zonă.
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul arborilor plantați; numărul localnicilor care au participat la plantare.

Nr proiectului	5
Titlul proiectului	Campanie de organizare a managementului deșeurilor
Scop și obiective	OS2
Localizarea	Zona de revitalizare
Instituția responsabilă	Primăria or. Otaci ÎM "GLC Otaci"
Grupurile țintă	Locuitorii din zona de revitalizare
Descrierea proiectului	Proiectul constă din două părți: informațională și infrastructurală. Partea informațională prevede organizarea campaniilor de informare a locuitorilor zonei cu privire la deșeurile și efectele acestora, metode de reducere a gunoierii, etc. A doua componentă include acțiuni de salubritate pentru evacuarea gunoierii existente, eliminarea gunoierii neautorizate, reabilitarea rampelor de gunoi în zona de revitalizare și organizarea evacuării regulate și eficiente a deșeurilor de către GLC Otaci.
Cost estimativ	50 000 lei
Sursa de finanțare	Primăria or. Otaci
Rezultate estimate	Curățenie și aspect plăcut al zonei de revitalizare; rampe organizate de evacuare a deșeurilor; locuitori conștienți de efectele nocive ale deșeurilor și familiarizați cu tehnici prietenoase mediului și sănătății.

Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul de rampe amenajate de evacuare a deșeurilor; numărul gunoiștilor neautorizate; numărul de participanți la acțiunile de salubritate și campaniile de informare.
--	--

VI. CADRUL FINANCIAR

Cadrul financiar al PRU este unul estimativ și include resurse financiare prevăzute pentru implementarea programului.

Proiectele de bază din cadrul programului sunt proiecte care oferă soluții concrete la problemele identificate în analiză și există certitudinea că acestea vor fi implementate în următorii trei ani. Proiectele complementare la fel servesc realizării obiectivelor programului, dar la etapa elaborării nu există certitudinea privind detaliile de implementare a acestor acțiuni.

Principala sursă de finanțare ale proiectelor de revitalizare urbană este bugetul local. Suplimentar vor fi accesate și alte surse din fonduri naționale, cum ar fi Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL), diferite programe de stat disponibile pentru sprijinirea domeniului de revitalizare urbană.

Altă sursă de finanțare constituie programele și proiectele de asistență externă, dar și cooperarea și implicarea diferitor entități din sectorul privat, inclusiv din punct de vedere financiar.

Tabelul 9. Cadrul financiar estimativ al PRU, lei

	Surse publice			Surse private	Suma
	Proprii	Naționale	Externe		
Proiecte de bază	1 500 000 lei	3 500 000 lei	3 000 000 lei		8 000 000 lei
Proiecte complementare	300 000 lei	500 000 lei	500 000 lei	20 000 lei	1 320 000 lei
Total	1 800 000 lei	4 000 000 lei	3 500 000 lei	20 000 lei	9 320 000 lei

VII. IMPLEMENTAREA ȘI MANAGEMENTUL PROGRAMULUI DE REVITALIZARE

Implementarea constă în punerea în practică a planului de acțiuni stabilit pentru a garanta atingerea obiectivelor țintite în program. Responsabilitatea coordonării implementării programului va revine Comitetului de Corodinare.

Succesul implementării PRU depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia, de prezența unui parteneriat între societatea civilă și APL.

În procesul implementării proiectelor vor fi implicați și alți actori interesați, precum:

- Administrația publică locală (Consiliul Local, Primăria)

- Locuitorii zonei de revitalizare
- Societatea civilă (ONG-uri, grupuri de inițiativă)
- Agenți economici
- Structuri externe (Guvernul, Organizații internaționale, etc.)

În scopul eficientizării procesului de implementare și obținerii rezultatelor pozitive vor fi stabilite sarcini exacte pentru anumite persoane și entități care intră în componența Comitetului de Coordonare.

Raportarea implementării programului se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către persoana responsabilă de revitalizare urbană a rapoartelor trimestriale către Primărie privind realizarea planului de acțiuni și a obiectivelor strategice. Anual Primăria va prezenta Consiliului Local raportul de evaluare a implementării PRU or. Otaci.

VIII. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI DE REVITALIZARE

Mecanismele de monitorizare și evaluare joacă un rol important în managementul programului de revitalizare urbană, confirmând că acesta face progrese, determinând dacă programul continuă sau nu să urmărească scopurile inițiale și identificând problemele potențiale pentru a se lua măsuri corective.

Monitorizarea permite evaluarea eficacității întregului Program permite - stabilirea în ce măsură au fost realizate obiectivele programului, care au fost dificultățile și constrângerile majore în implementarea acestuia.

Monitorizarea are la bază indicatori care urmează a fi atinși în perioada de implementare, care vor fi folosiți ca măsură a schimbărilor și evoluției fenomenelor ca urmare a implementării proiectelor în domeniul revitalizării urbane.

Monitorizarea se va efectua pe baza unui set de indicatori care au fost stabiliți pentru fiecare obiectiv al programului.

Tabelul 10. Obiective specifice și indicatori de monitorizare

Obiectiv specific	Indicatori de rezultat
Obiectiv specific 1. <i>Crearea condițiilor pentru interacțiunea socială prin acțiuni comune a membrilor comunității locale</i>	- nr. persoanelor care folosesc spațiul public revitalizat - nr. activităților comunitare realizate
Obiectiv specific 2. <i>Îmbunătățirea infrastructurii publice și a condițiilor de mediu</i>	- nr. intervențiilor pentru reabilitarea spațiilor publice
Obiectiv specific 3. <i>Promovarea modului sănătos de viață prin crearea oportunităților de agrement</i>	- nr. de spații amenajate - nr. de utilizatori ai spațiilor amenajate

Evaluarea va stabili eficiența programului și care este durabilitatea rezultatelor acestuia.

Astfel, în urma procesului de evaluare, va fi elaborat un Raport de evaluare a PRU. Iar toate informațiile și constatările reflectate în raport vor servi drept bază la luarea unor decizii în privința actualizării documentului existent, sau lansării unui nou proces de elaborare a PRU.

La finalul implementării PRU, Raportul de evaluare va fi prezentat către Consiliul orășenesc Otaci care va conține rezultatele obținute și propuneri privind dezvoltarea procesului de revitalizare urbană în or. Otaci.

ANEXA 1 - Procesul de Revitalizare Urbană

Procesul de elaborare a PRU în orașul Ocnița a fost constituit din următoarele etape:

Etapa 1 - Stabilirea persoanei responsabile și a comitetului de coordonare

Prin Dispoziția Primarului or. Otaci Nr. 55 din 02.08.2022, dl Nadolnii Alexandr, Specialist în construcții și amenajarea teritoriului al Primăriei, a fost numit în calitate de persoana responsabilă de RU Otaci.

Pentru acordarea sprijinului persoanei responsabile de RU Otaci, prin Dispoziția Primarului Nr. 56 din 02.08.2022 a fost creat Comitetul de Coordonare în următoarea componență:

- Zavroțchii Dmitrii, primar – președinte;
- Viscun Vladimir, viceprimar – membru;
- Gîdei Mihail, specialist în reglementarea regimului funciar – membru;
- Preda Alexei, mediator comunitar – membru;
- Ponomari Vladlena, asistent social – membru.

Persoana responsabilă de procesul de revitalizare urbană în or. Otaci, reprezintă punctul local de contact având sarcinile și obligațiile după cum urmează:

- Elaborarea și dezvoltarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU), asigurarea calității documentului și coordonarea procesului la nivel local;
- Organizarea și implementarea activităților privind elaborarea PRU, conform notelor și concluziilor ședințelor de lucru ale echipei de implementare;
- Organizarea ședințelor de lucru și a sesiunilor de consultare cu cetățenii;
- Documentarea tuturor activităților privind procesul de elaborare a PRU;
- Promovarea conceptului de revitalizare urbană și PRU;
- Comunicarea eficientă cu echipa de implementare;
- Asigurarea informării, aprobării și participării APL la activitățile întreprinse.

Etapa 2 - Delimitarea orașului în 5 zone

În cadrul acestei etape reprezentanții Primăriei Otaci au analizat posibile delimitări ale zonelor în orașul Otaci. În rezultat, orașul a fost divizat în 5 zone: Zona 1 Domiki, Zona 2 Vârița, Zona 3 MEZ, Zona 4 Centru, Zona 5 Dealul Otaciului.

Etapa 3 - Identificarea zonelor degradate și a zonei de revitalizare în baza analizei indicatorilor și deciziei strategice, în conformitate cu prioritățile de dezvoltare a orașului

În perioada ce a urmat a avut loc colectarea datelor pentru indicatorii sociali, economici, de mediu și spațial-funcționali, pentru determinarea zonelor degradate. În rezultatul analizei datelor a ieșit în evidență Zona 3, care a prezentat cel mai înalt nivel de degradare.

După ce în calitate de zonă degradată a fost stabilită Zona 3, în această zonă a urmat un set de activități (vizite în zone, discuții cu reprezentanții comunităților locale) pentru identificarea resurselor și potențialului local.

Ca urmare, a fost luată decizia, că zona de revitalizare urbană în orașul Otaci va fi Zona 3 MEZ.

Etapa 4 – Crearea comisiei consultative și analizarea aprofundată a zonei de revitalizare urbană

Pe 27 octombrie 2022, au fost organizate o serie sesiuni de informare și consultare a comunităților locale în zona de revitalizare cu privire la identificarea problemelor și necesităților, resurselor și ideilor de proiect ale comunităților locale din zonă. În aceeași zi a fost creată Comisia Consultativă în care au intrat 10 locuitori ai ZR și avut loc prima ședința de lucru a Comisiei. În cadrul acesteia a fost stabilit și un plan de acțiuni pentru perioada următoare.

Membri Comisiei Consultative:

- Calugarescu Ludmila
- Bulaciova Ecaterina
- Ciumac Vadim
- Pleșco Maxim
- Cojuhari Iurie
- Pavlov Eduard
- Cremiscaia Xenia
- Ciumac Igor
- Gamurari Margarita
- Diomidova Liudmila

Zona de Revitalizare MEZ

Pe 3 noiembrie 2022, au fost convocate noi ședințe a Comisiei Consultative, la care au fost re-analizate informațiile obținute din partea localnicilor din zona de revitalizare, formulând,

astfel, viziunea, scopul și obiectivele PRU. La aceste ședințe s-a discutat și potențialele idei de proiecte pentru realizarea PRU.

Etapa 5 – Aprobarea PRU

- Verificarea și avizarea programului de revitalizare de către Agenția de Dezvoltare Regională.
- Aprobarea Programului (PRU) de către Consiliul Orășenesc Otaci;

Etapa 6 - Implementarea și monitorizarea PRU

PRU este elaborat pentru perioada de 3 ani. Primăria va depune efortul pentru identificarea surselor de finanțare pentru implementarea PRU. Toate activitățile realizate în cadrul implementării PRU vor fi monitorizate și evaluate pe parcursul implementării sale. În procesul de evaluare și monitorizare va fi direct implicată Comisia Consultativă.